BVLLA
S. D. N. D. PII PAPAE V.

REVISIONIS ET RECVPERA-
tionis bonorum Eccleſiaſticorum
male alienatorum.

ROMAE,

Apud Hæredes Antonij Bladij Impreſſores
Camerales. M D LXXI.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

PIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

ETSI de ſingulis paſtoralis officij cura nos admonet eſſe ſollicitos, Fabricam tamen Sancti Petri, quam ſpeciali quadam cura nobis cognoſcimus eſſe commiſſam, ſpecialis intentionis fauore proſequimur, eamque gratijs attolimus opportunis. Accepimus ſane nuper quod diuerſæ perſonæ tam Eccleſiaſticæ, quam ſeculares quam plura bona, poſſeſsiones, & terras ad Eccleſias etiam Metropolitan. Monaſteria, beneficia, domos, & alia regularia, ac alia pia loca, necnon Hoſpitalia pertinentia & ſpectantia, prætextu diuerſarum alienationum eis contra tenorem literarum fœl. rec. Simmachi, & Pauli II. ac aliorũ Rom. Pontificum prędeceſſorum noſtrorum, aut ſine apoſtolicę ſedis licentia, ſeu illarum forma non ſeruata, aut alias in euidens damnum, & præiudicium eccleſiarum, Monaſteriorum, beneficiorum, & piorum locorum huiuſmodi factorum occupauerunt, & detinuerunt, ac de præſenti occupent, & detineant. Nos præmiſſa conniuentibus oculis pertranſire nequeuntes, vtpote quæ in diuinæ maieſtatis offenſam, ac eccleſiarum, & ordinis clericalis detrimentum tendant, vtque Fabricæ præfatæ maximis neceſsitatibus ſuccurramus, Dilectos filios Collegium, & deputatos Fabricæ præfatæ, eorumque pro tempore Auditores, & Miniſtros, ac eorum ſingulos a quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijſque eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pœnis a iure vel ab homine quauis occaſione vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes & abſolutos fore cenſentes, Motu proprio, non ad ipſorũ deputatorum, & Collegij, ac Auditorum, & miniſtrorum præfatorum, vel alicuius eorum, aut pro eis nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex certa ſcientia, ac de mera noſtra liberalitate & apoſtolicæ poteſtatis plenitudine eiſdem Collegio, & deputatis, eorumque pro tempore Auditoribus & miniſtris præfatis, vt omnes, & ſingulas alienationes in emphitheoſim, ſeu cenſum perpetuum, aut tertiam, vel aliam generationem, ſeu hominis vitam, aut aliud tempus vltra triennium locationes, vel conceſsiones, ſeu permutationes, aut occupationes, de quibuſuis terris, poſſeſsionibus, aut alijs bonis immobilibus, ſeu rebus & iuribus, tam ſpiritualibus, quã temporalibus Eccleſiarum, Monaſteriorum, domorum, beneficiorum,

Jacultas reuidendi alienationes bonorum ecclesiasticorum

hoſpitalium, & aliorum piorum locorum quorũlibet ſiue ſedis apoſtolicæ licentia, aut illius forma non ſeruata in damnum eccleſiarũ, ſeu ſolemnitatibus iure requiſitis, aut cõſtitutionibus ipſorum Monaſteriorum ſeu domorum minime ſeruatis, aut alias nulliter hactenus factas reuidere, & conſtito ſibi quantum ſufficere videbitur de præmiſsis, illas & contractus ſuperinde ſub quibuſuis formis, & verborũ expreſsionibus habitos, & celebratos, etiam ſi iuramento vallati exiſtant, eorum omnium tenores, ac ſi de verbo ad verbum præſentibus inſererentur pro expreſsis habentes, auctoritate apoſtolica ad ſolius præfatæ Fabricæ procuratoris inſtantiam, etiam parte inuita, & contradicente, facta ſibi prius intimatione per tres menſes tenore præſentium reſcindere, irritare, caſſare, & annullare, ipſoſque detentores, & occupatores ad terras, poſſeſsiones, & bona, res, & iura præfata, vt præfertur detenta, & occupata relaxandum, & de fructibus tam hactenus perceptis, & qui percipi potuerunt, quã in poſterum percipiendis realiter ſatisfaciendum cogere, & compellere, bonorumque, & fructuum recuperandorũ huiuſmodi tertiam partem ipſi Fabricæ, reliquis duabus partibus eccleſijs, monaſterijs, beneficijs, domibus, hoſpitalibus, & pijs locis ad quæ bona ipſa ſpectabunt, cum effectu conſignatis, vendicare, & applicare poſsint & valeant, facultatem, & auctoritatem concedimus, & impartimur. Ita vt eiſdem Collegio, deputatis, eorumq; auditoribus, & miniſtris liceat dictæ tertiæ partis huiuſmodi bonorũ præfatæ Fabricæ, vt præmittitur, applicatorũ corporalem poſſeſsionem propria auctoritate libere apprehendere, illamque in dictæ Fabricæ vſus, & vtilitatem abſque alia ſedis apoſtolicæ, & ſuperiorum eccleſiarũ, monaſteriorũ, domorum, beneficiorum hoſpitalium, & aliorũ piorum locorũ, ad quę bona ipſa & fructus ſpectabunt, licentia alienare, vendere, & conuertere, diœceſani loci, vel cuiuſuis alterius licentia deſuper minime requiſita. Decernentes præſentes literas nullo vnquam tempore de ſubreptionis, vel obreptionis, aut intẽtionis noſtrę, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, aut inualidari, etiam ex eo capite quod intereſſe habentes vocati non fuerint, aut ad iuris terminos reduci minuſq; in controuerſiã vocari poſſe, ſed ſemper validas & efficaces exiſtere, ſuoſque plenarios effectus ſortiri, minuſq; ſub quibuſuis ſimilium, vel diſsimilium gratiarum reuocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, & derogationibus comprehendi vllatenus poſſe, ſed ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum ſtatum reſtitutas eſſe, & cenſeri. Sicque per quocunq; Iudices, & Commiſſarios quauis auctoritate fungentes etiam cauſarũ

Palatij

Rectores ecc.^as debent intimari per tres menses ante.

Palatij Apoſtolici Auditores, ſublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi facultate, iudicari debere. Irritum quoque, & inane ſi ſecus ſuper his a quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignorãter cõtigerit attentari. Non obſtantibus præmiſsis, ac quibuſuis apoſtolicis necnon in prouincialibus & ſynodalibus Cõcilijs editis ſpecialibus vel generalibus, conſtitutionibus, & ordinationibus, ac quibuſuis etiam iuramento, confirmatione apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & cõſuetudinibus, priuilegijs quoq; indultis & literis apoſtolicis quibuſuis perſonis in genere, vel in ſpecie quomodolibet conceſsis, confirmatis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiam ſi de illis eorumq; totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mẽtio habenda, ſeu aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret, tenores huiuſmodi præſentibus pro expreſsis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice duntaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſq; contrarijs quibuſcunque. Volumus autem quod præſentiũ tranſumptis etiã impreſſis, manu Secretarij, & ſigillo Collegij dictæ fabricæ ſubſcriptis, & munitis, eadẽ prorſus in iudicio, & extra fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ abſolutionis, conceſsionis, impartitionis, decreti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationẽ omnipotentis Dei, ac beatorũ Petri, & Pauli Apoſtolorum eis ſe nouerit incurſurum. Dat. Romæ apud S. Petrum, anno incarnationis Dominicæ, Milleſimo quingenteſimo ſexageſimo nono Cal. Ianuarij. Pont. noſtri anno quarto.

Cæ. Glorierius.

C. Rouyer.

Regiſtrata apud Cæſarem Secretarium.

BVLLA SANCTISS. D. N. D. PII PAPAE V. Applicationis Fabricæ medietatis relictorum piorum non exactorum per triennium.

PIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei mem.

EXIGIT incumbentis nobis Apoſtolicæ ſeruitutis officium, vt Fabricæ noſtræ Baſilicæ Sancti Petri vtilitati proſpicere ſatagentes, ea libenter ipſi concedamus, quæ eius vtilitati credimus expedire. Hinc eſt quod nos qui nuper accepimus quod tam in Alma Vrbe noſtra quam alijs Ciuitatibus,

tatibus,terris,dominijs,locis,ac regnis, reperiuntur multa legata a pijs teſtatoribus facta ad effectum celebrationis miſſarum, & recitationis diuinorum officiorum, necnon erogationis eleemoſynarū diuerſis Eccleſijs, Monaſterijs, Hoſpitalibus, & alijs pijs locis, ipſaque legata hæredum auaritia ſeu alias per Triennium retroactum executioni debitæ demandata non fuerint, volenteſque tam ſuper præmiſsis ea quæ conueniunt adhibere remedia, quam Fabricæ præfatæ vtilitatem aliqua ex parte procurare, ac dilectos filios Deputatos & Collegium Fabricæ huiuſmodi, eorumque ſingulares perſonas a quibuſuis excōmunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijſq; eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pęnis a iure vel ab homine quauis occaſione vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium duntaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes & abſolutos fore cenſentes, Motu proprio, non ad ipſorum Deputatorum, & Collegij, vel alicuius eorum, aut pro eis nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiā, ſed ex certa noſtra ſcientia, ac de apoſtolicæ poteſtatis plenitudine Deputatis, & Collegio huiuſmodi ſi & poſtquam iuxta tenorem priuilegiorum, & facultatum ſibi conceſſorum legata huiuſmodi executioni debitæ demandari fecerint, vnam illorum medietatem, reliquam vero loco cui legata fuerint applicamus & appropriamus. Decernentes præſentes literas nullo vnquam tempore de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis noſtræ, vel quopiam alio defectu notari, impugnari, aut inualidari, etiam ex eo capite quod intereſſe habentes vocati non fuerint, aut ad iuris terminos reduci, minuſque in ius vel controuerſiam vocari poſſe, ſed ſemper validas & efficaces exiſtere, ſuoſq; plenarios effectus ſortiri, minuſque ſub quibuſuis ſimiliū, vel diſsimilium gratiarum reuocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, & derogationibus comprehendi vllatenus poſſe, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum ſtatū reſtitutas eſſe, & cenſeri. Sicq; per quoſcunq; Iudices, & Commiſſarios quauis auctoritate fungentes etiam cauſarum Palatij apoſtolici Auditores, ſublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicādi facultate iudicari debere. Irritum quoque, & inane ſi ſecus ſuper his a quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obſtantibus præmiſsis, & quibuſuis apoſtolicis, necnon in prouincialibus & ſynodalibus Cōcilijs editis ſpecialibus vel generalibus cōſtitutionibus, & ordinationibus, ac quibuſuis etiā iuramento, confirmatione apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegijs quoq; indultis & lite-

ris apo-

ris apoſtolicis quibuſuis perſonis in genere, vel in ſpecie quomodolibet conceſsis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiam ſi de illis eorumq; totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua mentio habenda foret, tenores huiuſmodi præſentibus pro expreſsis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dũtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſq; cõtrarijs quibuſcunque. Volumus autem quod præſentium tranſumptis etiam impreſsis, manu Secretarij, & ſigillo Collegij præfatæ Fabricæ ſubſcriptis, & munitis, eadem prorſus in iudicio, & extra fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ abſolutionis, applicationis, appropriationis, decreti, derogationis, & volũtatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorũ Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Dat. Romæ, apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ. 1569. vndecimo Cal. Ianuarij, Pont. noſtri anno quarto.

Cæ. Glorierius.

C. Rouyer.

Regiſtrata apud Cæſarem Secretarium.

BVLLA SANCTISS. D. N. D. PII PAPAE V.

Quod duæ ſententiæ in ea parte in qua erunt conformes faciant rem iudicatam.

PIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Ad perpet. rei memor.

ETSI omnium litium finem ea qua poſſumus celeritate procuramus, eas tamen quæ Fabrica noſtra Sancti Petri pro executione legatorum ad pias cauſas relictorum recuperatione, bonorum eccleſiaſticorum male alienatorum, & aliorum iurium ſuorum agitat, ne in nimis longum cum ipſius Fabricæ detrimento protrahantur, libenter accelerare ſatagimus, & ad eas operarias manus fauorabiliter impartimur. Accepimus ſane nuper quod detentores bonorum, & pecuniarum ad pias cauſas relictorum, ac bonorum eccleſiaſticorum male alienatorũ, & aliorum quorumcunq; iurium ad Fabricam ipſam ſpectantium in conſignationibus huiuſmodi bonorum, & ſolutionibus faciendis adeo ſunt moroſi vt illam quantum poſſunt ſubterfugere nitantur, Fabricam proinde expenſis, & laboribus fruſtrando. Nos præmiſsis

opportuna

opportuna remedia adhibere volentes, ac dilectos filios Deputatos & Collegium Fabricæ huiuſmodi, eorumque ſingulares perſonas a quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijſq; eccleſiaſticis ſententijs cenſuris, & pœnis a iure vel ab homine quauis occaſione vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium duntaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes & abſolutos fore cenſentes, Motu proprio, non ad ipſorũ Deputatorum, & Collegij, vel alicuius eorum, aut pro eis nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex mera liberalitate, & ex certa ſcientia noſtris, eiſdem Deputatis, & Collegio, illorumq; miniſtris, vt in huiuſmodi cauſis duabus pro ſe reportatis ſententijs cõformibus, in ea parte in qua erunt huiuſmodi ſententiæ conformes, executionem paratam habeant, atq; huiuſmodi ſententiæ exequutioni debitæ demandentur, parteſq; proinde appellantes minime audiri, nec eorum appellationes admitti, minuſq; illarum virtute commiſsiones, preces, aut reſcripta, vllo modo impetrari aut concedi, neq; etiam quoquo modo impetratis aut conceſsis vti, aut ſe illis iuuari vllatenus poſsint, vel præſumant, & ſi quæ etiam per nos aut ſucceſſores noſtros Romanos Pontifices, & manu noſtra propria, vel Cardinalem ſignaturæ noſtræ iuſtitiæ præfectum pro tempore exiſtentem, aut officium Contradictarum ſub quibuſuis verborum formis concepta & ſignata, etiam ſi Motu ſimili cõcedi contigerit, illa ſemper intelligantur eſſe cum clauſula (ſine præiudicio executionis duarum conformium) decreto irritanti etiam appoſito, nec iudicibus ad quos directæ erunt aliquam facultatem tribuant, inhibitioneſq;, & cenſuras earum vigore emanatas nullas & nullius eſſe valoris, & momenti, volumus atq; decernimus. Decernentes præſentes literas nullo vnquam tempore de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis noſtræ, vel quopiam alio defectu notari, impugnari vel inualidari, etiam ex eo capite quod intereſſe habentes vocati non fuerint, aut ad iuris terminos reduci, minuſq; in ius vel controuerſiam vocari poſſe, ſed ſemper validas & efficaces exiſtere, ſuoſq; plenarios effectus ſortiri, minuſq; ſub quibuſuis ſimilium, vel diſsimilium gratiarum reuocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus, & derogationibus comprehendi vllatenus poſſe, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum ſtatum reſtitutas eſſe, & cenſeri. Sicq; per quoſcunq; Iudices, & Commiſſarios quauis auctoritate fungẽtes etiam cauſarum Palatij Apoſtolici Auditores, ſublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi facultate iudicari debere. Irritum quoq; & inane ſi

Motu proprio.

In cauſis Fabricæ duæ ſententiæ conformes executionem paratam habeant.

Appellantes non audiantur.

Commiſsiones ſint nullius valoris.

Decretum irritans.

ſecus

ſecus ſuper his a quoquã quauis auctoritate ſcienter, vel ignorãter cõtigerit attentari. Non obſtan.præmiſsis,& quibuſuis apoſtolicis, necnon in prouincialibus & ſynodalibus Cõcilijs editis ſpecialibus vel generalibus cõſtitutionibus,& ordinationibus,ac quibuſuis etiã iuramento,confirmatione apoſtolica,vel quauis alia firmitate roboratis ſtatutis,& conſuetudinibus, priuilegijs quoq; indultis & literis apoſtolicis quibuſuis perſonis in genere,vel in ſpecie quomodolibet conceſsis,cõfirmatis,& approbatis. Quibus omnibus,etiam ſi de illis eorumq; totis tenoribus ſpecialis,ſpecifica, indiuidua,& expreſſa mentio ſeu quæuis alia expreſsio habenda foret, tenores huiuſmodi præſentibus pro expreſsis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice duntaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus,cæteriſq; cõtrarijs quibuſcunque. Volumus autem quod præſentium tranſumptis etiam impreſsis, manu Secretarij, & ſigillo Collegij dictæ Fabricæ ſubſcriptis, & munitis, eadem prorſus in iudicio,& extra fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ abſolutionis, voluntatum, decretorum, & derogationis infringere,vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationẽ omnipotentis Dei, ac beatorũ Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurũ. Dat. Romæ,apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ 1569. vndecimo Kal. Ianuarij,Pont.noſtri anno quarto.

Cæ. Glorierius.

C. Rouyer.

Regiſtrata apud Cæſarem Secretarium.

BVLLA SANCTISS. D. N. D. PII PAPAE V.

Ampliationis facultatum ſuper reuiſione, & recuperatione bonorum eccleſiaſticorum male alienatorum, in fauorem Eccleſiarum,Monaſteriorum, & piorum locorum, ac Fabricæ Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe.

PIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Ad perpet. rei memor.

EXIGIT incumbentis nobis apoſtolicæ ſeruitutis officium, vt Fabricam Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe tanquam peculiari noſtræ curæ commiſſam, ſpecialiori cura amplectentes, non modo ea, quæ illi conceſſa reperimus conſeruemus, verum etiam nouis ſemper conceſ- Proemium.

ſionibus decoremus, vt exinde maioribus ſuffulta præſidijs, celerius ad finem debitū perducatur. Sane licet alias nos ex certis tunc expreſsis cauſis per alias noſtras Motu proprio confectas literas Dilectis filijs Collegio,& Deputatis Fabricæ præfatæ, eorumque pro tempore Auditoribus & Miniſtris, vt omnes,& ſingulas alienationes in emphiteoſim ſeu cenſum perpetuum, aut ad tertiam vel aliam generationem, ſeu hominis vitam, aut aliud tempus vltra triennium locationes, vel conceſsiones, ſeu permutationes, aut occupationes de quibuſuis terris, poſſeſsionibus, aut alijs bonis immobilibus, ſeu rebus,& iuribus tam ſpiritualibus quam temporalibus eccleſiarum, monaſteriorum, domorum, hoſpitalium, & aliorum piorum locorum quorumlibet ſine ſedis apoſtolicæ licentia, aut illius forma non ſeruata, vel in damnum eccleſiarum, ſeu ſolemnitatibus a iure requiſitis, aut conſtitutionibus ipſorum monaſteriorum, ſeu domorum minime ſeruatis, aut alias nulliter eatenus factas reuidere, & cōſtito ſibi quantum ſufficere videretur de aliquo ex præmiſsis, illas & contractus ſuperinde ſub quibuſuis formis & verborum expreſsionibus factos & celebratos, etiam ſi iuramento & cōfirmatione apoſtolica vallati exiſterent, ac alias ſub certis modo & forma apoſtolica auctoritate ad ſolius ipſius Fabricæ procuratoris inſtantiam, etiam parte inuita, & contradicente, facta ſibi prius intimatione per tres menſes, reſcindere, irritare, caſſare, & annullare, ipſoſque detentores & occupatores ad terras, poſſeſsiones,& bona, necnon res & iura præfata, vt præfertur, detenta & occupata relaxandum, & de fructibus tam eatenus perceptis, & qui percipi potuiſſent, quam in poſterum percipiendis realiter ſatisfaciendum cogere & compellere, bonorumque & fructuum huiuſmodi tertiam partem ipſi fabricæ, reliquis duabus partibus eccleſijs, monaſterijs, beneficijs, domibus, hoſpitalibus, & pijs locis, ad quæ bona ipſa ſpectarent, cum effectu conſignatis, vendicare, & applicare poſſent & valerent, facultatem & auctoritatem conceſſerimus, prout in dictis literis plenius continetur. Nuper tamen, ſicut nos accepimus, in proſecutione literarum huiuſmodi hac alma Vrbe,& multis alijs ciuitatibus & locis collegium præfatum, & eius miniſtri inuenerint nonnullas cauſas ſuper recuperatione huiuſmodi terrarum, poſſeſsionum, & aliorum bonorum immobilium, rerum,& iuriſdictionum diuerſis iudicibus, etiam cauſarum Palatij Apoſtolici Auditoribus commiſſas, & delegatas, vel ordinaria auctoritate agitatas, in quibus a multo tempore citra Abbatum, Priorum,& Commendatariorum, Rectorum, Adminiſtratorum,

Confirmatio omniū facultatū.

Facultas reaſſumendi cauſas coram quibuſuis Iudicibus, etiā ſacræ rotæ auditoribus pēdentes, in quibus per biennium

Canonicorum,

Canonicorum, Capitulorum, & aliorum beneficiatorum negligentia, ſeu impotentia, aut alia ex cauſa aliquis iudiciarius actus releuans ſeruatus non extitit, & interim Monaſteria, Eccleſiæ, domus, hoſpitalia, & alia loca præfata detrimentum non modicum ſuſtineant, Nos ſingularum cauſarum præfatarum ſtatus & merita, nominaq; & cognomina iudicium & collitigantium præſentibus pro expreſsis habentes, Motu proprio, non ad alicuius nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex certa noſtra ſcientia ac de apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, eiſdem Deputatis & Collegio, eorumq; Commiſſarijs, Auditoribus & Miniſtris, vt omnes & ſingulas cauſas huiuſmodi in quibus ſaltem per biennium aliquis iudiciarius releuans actus vltra fatalium prorogationes ſeruatus nõ fuerit, in eiſdem ſtatu & terminis in quibus reperiuntur, a quibuſcunque iudicibus, tam ordinarijs quam delegatis, etiam ſi cauſarum Palatij huiuſmodi Auditores fuerint, ad ſolius præfatæ Fabricæ procuratoris inſtantiam, etiam Abbatibus Prioribus Commendatarijs Adminiſtratoribus Rectoribus Capellanis hoſpitalarijs & alijs beneficiatis inuitis reaſſumere, & auocare, illaſque poſtquam, vt præfertur, reaſſumptæ & auocatæ fuerint, iuxta priuilegia & facultates eidem Collegio conceſſas & indultas, & prout procedere poſſunt contra eiuſdem Fabricæ debitores, & in cauſis relictorum ad pias cauſas cognoſcere, decidere, ac fine debito terminare, facultatem concedimus. Inſuper cum ſicut etiam accepimus licet in ciuitate noſtra Bononien. venerabilis frater noſter Epiſcopus Bononien. vigore Concilij Tridentini, & Rauenaten. nonnullos ex clero ad locationes bonorum eccleſiaſticorum reuidendas & reſcindẽdas deputaſſet, & ipſi admodum paucas fine debito terminaſſent, tamen poſt emanatas dictarum facultatum noſtrarum in dictæ fabricæ fauorem literas ſub nomine ipſorum deputatorum certum edictum publicatum fuerit, per quod inter cætera omnes & ſingulæ perſonę eccleſiaſticę, necnon Rectores, & adminiſtratores Eccleſiarum monaſteriorum & piorum locorum moniti fuerunt, vt pro adimplemento ſacrorum canonum & conſtitutionum factarum tam a nobis quam prædeceſſoribus noſtris omni adhibita diligentia curarent recuperationem bonorum eccleſiaſticorum, per triginta annos ante Concilium Tridentinum quocunque titulo male alienatorum, eiſdem iubendo, vt omni ſtudio & diligentia in officio præfatorum Deputatorum & poſſe eorum Notarijs infra certum ſtatutum terminum omnium bonorũ a triginta annis, vt præfertur, computandis occupatorum eorumque occupatorum cũ ipſorũ

aliquis iudiciarius releuans actus vltra fatal: ũ prorogationes ſeruatus nõ fuerit, & eas deciden. iuxta priuilegia & facultates conceſſas Collegio Fabricæ, et prout procedere poſſunt cõtra Fabricæ debitores, & in cauſis relictorũ ad pias cauſas.

Quod Fabrica cognoſcere poſsit oẽs cauſas præ

 nominibus

ſatarũ alienationum &c. monaſteriorũ, et aliorũ ſub iuriſdictione ordinaria nõ comprehenſorum & in alijs in quibus proceſſus nondũ eſt inſtructus, etiã ſi in eis ordinarius virtute literarũ ſuæ ſanctitatis vel ſua ordinaria auctoritate præuenerit.

nominibus & cognominibus, & ipſorum bonorũ deſcriptionibus & confinibus notitiam dare, ac quæcunque inſtrumenta, & ſcripturas tales cauſas concernentia exhibere deberent, ad hoc vt ipſi facilius in huiuſmodi cauſis procedere poſſent. Et ſucceſsiue poſtquam Commiſſarius præfatæ Fabricæ ſuum edictum iuxta tenorem præfatarum noſtrarum literarum publicari fecerat, idem Epiſcopus a nobis quaſdam literas in forma Breuis obtinuerit, per quas eidem, & pro tempore exiſtenti Epiſcopo præſuli ſeu adminiſtratori, aut eius vel illius vicario in ſpiritualibus generali, necnon dilectis filijs Iudicibus, & Reuiſoribus, ac Sindicis ad id ab eodem Epiſcopo in ſynodo diœceſana deputatis, & pro tempore deputandis conceſſimus & indulſimus, vt omnes & ſingulas, ac quaſcunque alienationes, & conceſsiones quorumcunque bonorum eccleſiaſticorum factas, & faciendas Ciuitatis & diœceſis Bononien. & illarum cauſam & cauſas reuiderent & cognoſcerent ſummarie ſimpliciter & de plano, ac ſola facti veritate inſpecta, & in illis quæ conſtitutiones fœl. rec. Simmachi ſecundi, & Pauli etiam ſecundi Romanorum Pontificum prædeceſſorum noſtrorum, & in damnum Eccleſiarũ, Monaſteriorum, & piorum locorum facta fuiſſe comperiſſent, præhabita ſuperinde congrua reuiſione, adhibitiſque legitimis probationibus procederent, & prout iuris foret deciderent, & alia facerent, prout in edicto & literis præfatis plenius continetur, quarum literarum vigore aliud edictum ſuper ſimilibus publicatum extitit, quibus ipſæ perſonæ Eccleſiaſticæ, vt decet, obtemperantes dictas denuntiationes in eorum officio detulerunt, & vt Commiſſarium præfatum deluderent, præfati deputati ab edicto per eundem Commiſſarium facto appellarunt, & ipſum fere in omnibus cauſis, præfatis præuenerunt. Nos attendentes præmiſſa prout in ciuitate Bononien. hactenus occurrerunt, etiam in multis alijs Ciuitatibus & diœceſibus ſimili vel alio modo occurrere poſſe, & ſi præfata Fabrica ſic impediretur, hoc non ſine graui ipſius detrimento ſuccedere poſſe, volenteſque propterea eiuſdem Fabricæ vtilitati conſulere, ac edictorum & literarum noſtrarum præfatarum tenores ſimiliter præſentibus pro expreſsis habentes, Motu, & ſcientia ſimilibus Collegio, Deputatis, Auditoribus, Commiſſarijs, & Miniſtris Fabricæ præfatæ, vt ipſi in omnibus & ſingulis cauſis Monaſteriorum, Abbatiarum, Prioratuum, domorum & aliorum exemptorũ ſub iuriſdictione ordinaria non comprehenſorum, necnon alijs in quibus proceſſus nondum eſt inſtructus etiam ſi in eis Ordinarius virtute literarum noſtrarum, vel ipſa ordinaria auctoritate præue-

nerit,

nerit,modo & forma, quibus per præfatas literas vel alias conceſſum extitit procedendi, eaſque cognoſcendi, & fine debito terminandi liberam & amplam facultatem concedimus per præſentes. Præterea cum per literas noſtras præfatas eiſdem Collegio,& Deputatis conceſſerimus facultatem cogendi quaslibet perſonas ad reſtituendum bona,proprietates,& redditus monaſteriorum, eccleſiarum,beneficiorum,domorum, & piorum locorum, vt præmittitur alienata, ſiue detenta & occupata, vna cum eorum fructibus per poſſeſſores & alios perceptis,& de facili euenire poſſet, vt plurimæ perſonæ, quæ per multos annos ipſa bona poſſederunt, & in eis plurima melioramenta fecerunt, ne bonis ipſis priuentur, canones,cenſus,redditus quæ pro bonis ipſis ſoluunt, cuperent augere, ita vt cederent in euidentem vtilitatem ipſorum monaſteriorum, eccleſiarum,beneficiorum,domorum,hoſpitalium, & locorũ piorum: Alijque tanta præmerentur neceſsitate vt ipſis de fructibus per eos & eorum anteceſſores & alias perſonas perceptis, integre ſatisfaciendi nulla ſufficiat facultas, onerosumque eis omnino videatur, cum ipſi forſan bonæ fidei poſſeſſores fuerint, talem ſummam ſoluere: Nos ſuper præmiſsis paterna pietate prouidere cupientes, Volumus Collegium & Deputatos præfatos eiuſq; Commiſſarios,Auditores,& miniſtros, poſtquam bonorum partem debitam huiuſmodi iuxta formam literarum noſtrarum monaſterijs,eccleſijs,domibus,capitulis,capellanis,beneficiatis, & pijs locis ad ius & proprietatem monaſteriorum, eccleſiarum, domorũ, capitulorum,rectorum,Capellanorum, beneficiorum, & piorum locorum,quorum antea erant, reduxerint, poſſe & valere eiſdem poſſeſſoribus,aut alijs perſonis, de conſenſu eorum quorum intererit, ſub honeſto canone ſiue cenſu aut alias prout iuſtum eis videbitur,in euidentem tamen vtilitatem ipſorum monaſteriorum,eccleſiarum,domorum,capitulorum,parochialium, eccleſiarum,Capellaniarum,& beneficiorum,ac locorum piorum de nouo in Emphiteoſim,ſeu cenſum perpetuum, aut ad tertiam vel aliam generationem,ſeu hominis vitam, aut aliud tempus eorum arbitrio locare & concedere,ac ſuper fructibus male perceptis huiuſmodi, ſi beneficiatorum eorundem ad id acceſſerit aſſenſus, componere,deq; tertia parte bonorum & fructuum huiuſmodi ipſi Fabricæ, per dictas noſtras literas aſsignata arbitrio ſuo, etiam ſine pro tempore exiſtentium Abbatum,Priorum, Commendatariorum, Adminiſtratorum,Canonicorum,Capitulorum, Rectorum, & beneficiatorum eorundem conſenſu, & eis etiam inuitis diſponere & com-

Facultas conceden: retentionẽ bonorũ male alienatorum, & occupatorum poſſeſſoribus eorum augẽtibus canonẽ in euiden. vtilitatẽ eccleſiarum, et de cõſenſu eorundem beneficiatorũ & cõponen. ſuper fructibus male perceptis.

Quòd collegiũ poſſit poſſeſſores bonorũ eccleſiaſticorum in euidentem vtilitatem eccleſiarũ, ſine tamẽ

ponere,

licentia ſedis apoſtolica, aut cōſuetis ſolennitatibus, & alijs &c. ſeruatis pro exceſsibus, & temerario auſu huiuſmodi punire.

ponere, ipſoſque poſſeſſores & alias perſonas cum eis contrahentes quietare,& abſoluere poſſe. Cumque vt ſimiliter accepimus inueniantur multa bona in euidentem vtilitatem monaſteriorum,eccleſiarum, & piorum locorum huiuſmodi, ſed conſuetis ſolennitatibus, vel alijs de iure vel ex forma ordinum,& conſtitutionum monaſteriorum, capitulorum, eccleſiarum, domorum, hoſpitalium & piorum locorum requiſitis non obſeruatis, ac ſine licentia vel confirmatione apoſtolica alienata, Collegium & deputatos & eorum commiſſarios, ac miniſtros præfatos poſſeſſores ipſos pro exceſsibus & temerario auſu ac fructibus perceptis indebite huiuſmodi eorundem Collegij deputatorum,Commiſſariorum, & miniſtrorum arbitrio pœnis pecuniarijs omni & quacunque appellatione remota in ipſius fabricæ vtilitatem conuertendis punire & mulctare, eiſdemque poſſeſſoribus & detentoribus competentem terminum ſub præfatis pœnis, ad obtinendum debitam confirmationẽ a nobis,& ſede apoſtolica præfigere,quod ſi neglexerint, ipſo termino elapſo ad incurſus pœnarum huiuſmodi,& ipſorum bonorum priuationem omni appellatione poſtpoſita procedere etiam poſſe volumus & declaramus.

Præfigen. terminum detentoribus ad obtinen. confirmationem a ſede apoſt.

Vlterius quoque cum plurima repeciantur monaſteria eccleſiæ beneficia hoſpitalia & pia loca quæ inſtrumenta alienationum bonorum ſuorum penes ſe non retineant, ſed ſolum eis canones ſeu cenſus illarum ratione perſoluuntur, licetque, qui ea poſsident forſan penes ſe talia inſtrumenta habeant, illa tamen oſtendere minime volunt,ſeque tüentur quod per multum temporis ſpatium in bonorum eorundem ſolutionis poſſeſsione exiſtunt, Eiſdem collegio deputatis commiſſarijs & miniſtris, vt omnes & ſingulas perſonas bona eccleſiaſtica vt præfertur retinentes,poſsidentes, vel detinentes, niſi legitimam cauſam habuerint ſe excuſandi, ad exhibendum per documenta & inſtrumenta publica titulos ſuos quorum vigore bona huiuſmodi poſsident, intra terminum eis præfigendum ſub pœnis, & cenſuris ſibi beneuiſis monere,

Monendi detentores bonorũ ad exhiben. titulos quorũ vigore bona poſsident.

quod facere recuſantibus, aut non curantibus ijdem Collegium, & Deputati in ijs in quibus dicti poſsidentes a Quadraginta annis citra non oſtenderint dicta inſtrumenta, & ab inde pacifice poſſediſſe & ſoluiſſe, ac de canone ſolito ipſis beneficiatis reſpondiſſe, ad pœnarum & cenſurarum huiuſmodi incurſum, ac ipſorum bonorum priuationem, fructuumque eorundem ſolutionem procedere poſsint concedimus, & indulgemus. Et quoniam indignem videtur quod monaſteria eccleſiæ & loca pia, ac fabrica ipſa, dum per litium anfractus circunduci contigit, fructibus bo-

Quod facere recuſan. in ijs in quibus à xxxx. annis citra non oſtenderint dicta inſtrumenta, et ab inde pa

norum,

norum, pro quibus primam ſententiam in eorum fauorem obtinuerint, priuentur, Volumus quod collegium, & Deputati præfati, necnon eorum Commiſſarij, Auditores, miniſtri poſt primam latam ſententiam ſi ab ea appellari, & cauſa proſequi continget, fructus bonorum ſuper quibus lis verti cõtigerit, ſub arcto ſequeſtro, aut penes, doneum Depoſitarium per ipſum Collegium, & eorum miniſtros eligendum vſque ad eius cognitum in ſecunda ſententia, deductis tamen his quæ alias ex forma locationum præcedentium Rectoribus, Adminiſtratoribus, Monaſterijs, & pijs locis fuerint perſoluendi, quæ minime retardari debeant, & ſine litis ac iurium Monaſteriorum eccleſiarum & piorum locorum, ac partium præiudicio ponant, dent & deponant. At quoniam Eccleſiarum bona, confinia, Canones, cenſus, redditus, & prouentus, iura, inſtrumenta, ſcripturæ a diuerſis auaritia obcæcatis occultantur, adeo quod a multis Abbatibus, Prioribus, Commendatarijs, Canonicis, Rectoribus, Capellanis, Guardianis & alijs beneficiatis beneficiorũ ſuorum bona & illorum confinia & inſtrumenta ignorentur, Eiſdem Collegio, & Deputatis eorumque Commiſſarijs, Auditoribus, ac ſubdelegatis ſuſtitutis, & miniſtris, vt ſub pecuniarijs, & in illarum ſubſidium eccleſiaſticis ſententijs cenſuris & pœnis ac alijs iuris & facti remedijs opportunis omnes & ſingulos vtriuſque ſexus Chriſtifideles de præmiſsis informatos, ac Notarios, & Tabelliones, ac alios quoſcunque de inſtrumentis & ſcripturis, ac documentis in præmiſsis, & circa ea neceſſarijs rogatos, in eccleſiis dum diuina celebrantur, vel alias etiam per edictum publicum vel ſimplicem citationem, vt ea omnia ipſijs monaſterijs eccleſijs beneficiatis & pijs locis denuncient propalent notificent exhibeant & conſignent, citare & monere, ac contra contumaces & inobedientes ad incurſus pœnarum, & cenſurarum huiuſmodi declarationem vſq; ad illam effectualem obedientiam omnibus & ſingulis iuris & facti remedijs opportunis procedere poſsint & valeant concedimus & indulgemus. Et quoniam iuſtum eſſe cenſemus, vt cauſæ quæ per ipſos Collegium, Deputatos, eorumque Auditores, Commiſſarios & Miniſtros cognoſcuntur tractantur & deciduntur, celerẽ & optatum finem accipiant, Volumus quod Collegium, & Deputati eorumque Auditores, Commiſſarij & miniſtri in omnibus cauſis, quas ipſos & eorum quemlibet pro tempore auocare, agere, cognoſcere, decidere & fine debito terminare contigerit, illas iuxta priuilegia & facultates eidem Collegio conceſſas & indultas, ac prout procedere poſſunt contra eiuſdem Fabricæ debitores, & in

eiſice poſſediſſe, & de canone ſolito beneficiatis reſpõdiſſe ad incurſum cẽſurarũ, & bonorũ priuationem procedendi.

Lata prima ſententia ponen. ſequeſtrũ.

Monendi eccleſijs per edictũ

cauſis

aut ſimplice citationem informatos de iuribus ec cleſiarũ & notarios rogatos de inſtrumentis vt ea propalent.

cauſis legatorũ piorum vna cum illarũ inciden. depẽden. emergen. annexis & cõnexis ꝓcedere, cognoſcere, decidere, & ſimiliter fine debito terminare, necnõ partes in illis intereſſe habẽtes citare, & ſi abſentes, aut ſui copiam non facientes, aut alias non reperibiles fuerint, dummodo prima vice perſonaliter citati fuerint, facta prius diligentia de eos reperiendo per vnum ex curſoribus noſtris, vel mandatariis præfatæ fabricæ, domi, vbi alias reſederint dimiſſa copia, vel per edictum in valuis Baſilicæ Sancti Petri huiuſmodi, & in acie Campi Floræ affigendis, vel alias prout in obligationibus in forma Cameræ fieri ſolet, arbitrio ſuo ſimili modo citare, necnon viduis, pupillis & aliis perſonis de iure curatore indigentibus curatores ipſos ex officio deputare, ac quibuſuis tam Apoſtolica quam ordinaria auctoritate deputatis, etiam S. R. E. Cardinalibus, vel cauſarum Palatij Apoſtolici Auditoribus, alijſque iudicibus, necnon quibus & quoties opus fuerit ſub pœnis pecuniarijs arbitrio ſuo imponendis, ac cenſuris eccleſiaſticis inhibere, aliaque in præmiſſis, & circa ea neceſſaria & opportuna facere poſſint, & valeant.

Facultas procedẽdi.
Inhibitio.
Pœna.

Diſtrictius inhibentes quibuſuis locorum ordinariis, etiam S. R. E. Cardinalibus, & aliis perſonis quauis auctoritate etiam Apoſtolica fungentibus, etiam cuiuſcumque dignitatis, ſtatus, gradus, ordinis & conditionis exiſtentibus in virtute ſanctæ obedientiæ, ac ſub ſuſpenſionis a diuinis & excommunicationis latæ ſententiæ, alijſque noſtro arbitrio moderandis infligendis pœnis, ne eoſdem Collegium, & Deputatos moleſtare, aut præmiſſorum executionẽ quoquomodo impedire, vel in eis ſe directe, vel per indirectũ ingerere, vel intromittere poſſint, ſeu audeant, vel præſumant. Decernentes quoque præſentes literas vllo vnquam tempore de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis noſtræ vel quopiam alio defectu, etiam ex eo quod intereſſe habentes vocati non fuerint, notari, in ius, vel controuerſiam ſeu alias reuocari non poſſe, nec per ſubreptionem, vel obreptionem obtentas præſumi, & ob id viribus carere, minuſque ſub quibuſuis ſimilium, vel diſſimilium gratiarũ reuocationibus, ſuſpenſionibus, limitationibus & alijs contrariis diſpoſitionibus quantumuis generalibus, ac fortiſſimis clauſulis & decretis irritãtibus roboratis comprehendi, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt toties in priſtinũ, & eum in quo ante præmiſſa quomodolibet erant ſtatum, etiam ſub data per Collegium, & deputatos huiuſmodi eligenda plenarie reſtitutas eſſe. Sicque ab omnibus cenſeri, & ita per quoſcunque iudices & Commiſſarios quauis auctoritate fungentes, etiam Auditores & Cardi-

Derogationes reg. de non tollendo iure quæſito.

nales

nales præfatos ſublata eis & eorum cuilibet quauis, aliter iudicandi facultate iudicari debere, Irritum quoque & inane ſi ſecus ſuper his a quoquam quauis auctoritate ſcienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obſtantibus præmiſsis, ac noſtra de non tollendo iure quæſito & quibuſuis apoſtolicis, etiam per nos necnon in prouincialibus, & ſynodalibus Concilijs editis ſpecialibus, vel generalibus conſtitutionibus, & ordinationibus, ac quibuſuis etiam Collegij Cardinalium, & Auditorum eorundem, ac aliorum tribunalium necnon quorumcunque Monaſteriorum, eccleſiarum, domorum, beneficiorum, ordinum, capitulorum, & piorum locorum, etiam iuramento, confirmatione apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis apoſtolicis quibuſuis etiam ipſis Auditores, & alijs Iudicibus ſub quibuſcunque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & alijs decretis in genere, vel in ſpecie etiam Motu ſimili & ex certa ſcientia conceſsis, confirmatis, approbatis, & innouatis, Quibus omnibus, etiam ſi de illis eorumque totis tenoribus ſpecialis ſpecifica, & expreſſa mentio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata inſerti forent, præſentibus pro expreſsis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice duntaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus contrarijs quibuſcunque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadem ſit ſede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſsint per literas apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Volumus autem quod dicti Deputati retenta tertia parte bonorum, per eos pro tempore recuperatorum huiuſmodi, reliquas duas partes ſuis quibuſuis eccleſijs pro rata conſignare debeant, & teneantur. Quodque præſentium tranſumptis etiam impreſsis manu Secretarij Fabricæ huiuſmodi ſubſcriptis, & ſigillo eiuſdem Fabricæ ſigillatis eadem prorſus fides in iudicio & extra adhibeatur, quæ ipſis originalibus literis adhiberetur ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrarum conceſsionum, declarationis, indulti, & voluntatum infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, &

Collegij Cardinalium quorumcunq; tribunalium.

Monaſteriorum eccleſiarum.

Tranſumptis fides adhibeatur.

C Pauli

Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicæ Milleſimo Quingenteſimo Septuageſimo. Tertio Idus Septembris, Pontificatus Noſtri Anno Quinto.

Cæ. Glorierius.

Pro Reuerendiſs. D. Summat. N. Aragonia Præſidens.

C. Rouyer. ſſ.

BVLLA SANCTISS. D. N. D. PII PAPAE V.

Aſsignationis, & applicationis Fabricæ Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe, omnium fructuum & aliorum narratorum ex bonis eccleſiarum alienatis perceptorum, & vnius anni reſpectiue loco tertiæ partis proprietatis ipſorum bonorum per alias ſuas literas eidem Fabricæ aſsignatæ.

PIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei mem.

EX debito paſtoralis officij, cui diſponente domino præſidemus, ad ea libenter intendimus, per quæ quarumlibet Eccleſiarum, Fabricæ præſertim Baſilicæ noſtræ Principis Apoſtolorum de Vrbe, cuius cura nobis peculiaris eſt attributa, congruam ſuſcipiant ſuſtentationem, vtque id felicius ſubſequatur nonnunquam ea quæ per nos ad ipſarum fauorem ordinata ſunt, quæque non ita felicem ſucceſſum habitura credimus, ad aliam formam reducimus, prout locorum, & temporum qualitate penſata conſpicimus in domino ſalubriter expedire. Sane licet alias nos cum accepiſſemus, quod diuerſæ perſonæ tam eccleſiaſticæ quam ſæculares, quam plurima bona, poſſeſsiones, & terras, etiam ad eccleſias, etiam Cathedrales, & Metropolitan. Monaſteria, beneficia, domos, & alia regularia, necnon hoſpitalia, & pia loca pertinentia, & ſpectantia pretextu diuerſarum alienationum eis contra tenorem fel. rec. Symmachi, & Pauli ſecundi, ac aliorum Romanorum Pontificum prædeceſſorum noſtrorum, aut ſine apoſtolicæ ſedis licentia, ſeu illarum forma non ſeruata, aut alias in euidens damnum, & præiudicium Eccleſiarum, Monaſteriorum, beneficiorum, & piorum locorum huiuſmodi factarum occupauerant, & detinuerant, ac detinebant,

bant,

bant,nos præmiſsis occurrere volentes, vtq; neceſsitatibus fabricæ
dictæ Baſilicæ curæ noſtræ commiſſæ ſubueniremus, certis tunc ex
preſsis modo, & forma Motu proprio dilectis filijs Collegio, &
Deputatis præfatæ fabricæ, eorumque pro tempore Auditoribus,
& miniſtris inter cętera, vt oēs & ſingulas alienationes in emphi-
teoſim,ſeu cenſum perpetuam,aut ad tertiam, vel aliam generatio
nem,ſeu hominis vitam, aut aliud tempus vltra triennium locatio-
nes,vel conceſsiones,ſeu permutationes, aut occupationes de qui-
buſuis terris,poſſeſsionibus,aut aliis bonis immobilibus, ſeu rebus
& iuribus,tam ſpiritualibus quam temporalibus eccleſiarum, mo-
naſteriorum, domorum, beneficiorum, hoſpitalium, & aliorum
piorum locorum quorumlibet ſine ſedis apoſtolicæ licentia, aut
illius forma non ſeruata in damnum eccleſiarum, ſeu ſolennitati-
bus à iure requiſitis, aut cōſtitutionibus ipſorum monaſteriorum,
ſeu domorum minime ſeruatis, aut alias nulliter eatenus factas re-
uidere, & conſtito ſibi quantum ſufficere videretur de præmiſsis,
illas, & contractus ſuperinde ſub quibuſuis formis, & verborum
expreſsionibus habitos, etiam ſi iuramento vallati exiſterent, ad
ſolius ipſius fabricæ procuratoris inſtantiam,etiam parte inuita, &
contradicente, facta ſibi prius intimatione per tres menſes, reſcin-
dere,irritare,caſſare,& annullare,ipſoſque detentores, & occupa-
tores ad terras,poſſeſsiones, bona, res & iura præfata,vt præfertur
detenta,& occupata relaxādum, & de fructibus eatenus perceptis,
& qui percipi potuerant, necnon in poſterum percipiendis realiter
ſatisfaciendum cogere,& compellere, bonorumque, & fructuum
recuperandorum huiuſmodi tertiam partem ipſi fabricæ, reliquis
duabus partibus eccleſijs,monaſterijs,beneficijs,domibus, hoſpi-
talibus,& pijs locis ad quæ bona ipſa ſpectabant, cum effectu con-
ſignatis vendicare,& applicare poſſent, & valerent. Ita vt eiſdem
collegio,deputatis, eorumque auditoribus, & miniſtris liceret di-
ctæ tertiæ partis huiuſmodi bonorum præfatæ fabricæ, vt præfer-
tur,applicatorum, corporalem poſſeſsionem propria auctoritate li
bere apprehendere, illamque in dictæ fabricæ vſus, & vtilitatem
abſque alia ſedis apoſtolicæ, & ſuperiorum eccleſiarum, monaſte-
riorum,domorum,beneficiorum,hoſpitalium, & aliorum piorum
locorum ad quæ bona ipſa ſpectabant,licentia,alienare,vendere,&
conuertere,diœceſani loci,vel cuiuſuis licentia deſuper minime re *Cauſa in-*
quiſita,facultatem,& auctoritatem conceſſerimus,prout in noſtris *ductiua cō*
deſuper confectis literis plenius continetur.Verum quia, vt accepi *cedēdi præ*
mus,dictæ fabricę difficile foret tertiam partē proprietatis bonorū *ſentes lite*
ras.

eidem fabricæ, vt præfertur aſſignatam vendere, & in vſum dictæ fabricæ conuertere, cum nō de facili emptores reperirentur, & plurima bona non ita commodam diuiſionem patiantur, vt tertia ab ipſis pars ſine duarum partium detrimento diſmembrari, & ſeparari poſſit, Cupientes indemnitati dictæ fabricæ conſulere, arbitranteſque quod ſi loco dictæ tertiæ partis proprietates bonorum recuperandorum, vt præfertur, dictæ fabricæ aſſignatæ, omnes, fructus contra leges, & canones, ac conſtitutiones anteceſſorum noſtrorum per quouis conductores, & ſucceſſores vniuerſales, vel ſingula res quomodolibet indebite ex dictis bonis percepti, & qui percipi potuerunt; & non ſine animæ eorum periculo retineri poſſunt, quatenus exigibiles ſint, & in alienationibus in quibus pauci, aut nulli fructus indebite percepti fuerunt, vel ex inopia debitorum, vel ex quauis cauſa, vel occaſione per ipſos deputatos arbitranda, nullum vel modicum emolumentum reportare poſſet, cum non ſit conueniens quod ex eius bono opere detrimentum ſentiat, omnes fructus, redditus, & prouentus integros vnius anni ex huiuſmodi bonis recuperatis exigendi, & percipiendi dictæ fabricæ aſsignarentur, & appropriarentur, celeriorem vtilitatem tam dictæ fabricæ quam eccleſiæ ipſæ conſequerentur. Eoſdem itaque collegium & deputatos, ac auditores, & miniſtros, eorumque quoslibet a quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijſque eccleſiaſticis ſententijs cēſuris, & pœnis a iure vel ab homine quauis occaſione vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, necnon literarum præfatarum tenores præſentibus pro expreſsis habentes, Motu proprio non ad alicuius ſuper hoc nobis oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de noſtra mera liberalitate & ex certa ſcientia, ac de apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, omnes, & ſingulos fructus, redditus, prouentus canones, cenſus, & afficta, ſeu alias reſponſiones quocunque nomine nuncupentur quomodolibet, tam per conductores bonorum eccleſiaſticorum, quam eorum ſucceſſores quoſcunque vniuerſales, vel ſingulares, aut particulares, ac alios detentores occupatores, & debitores ſub quouis prætextu, & inualido contractu contra leges, canones extrauagantes, & conſtitutiones anteceſſorum noſtrorum, aut alias indebite, nulliter, & inualide perceptos, & ob infectam radicem primi contractus inualidi, aut alias nulliter cum eccleſia celebrari, vel occupationis, detentionis, & vſurpationis factæ indebite dictorum bono-

Applicat fabricæ omnes fructus cenſus &c.

Indebite perceptos ex bonis eccleſiæ male alienatis.

rum,

Fructus vnius anni.

rum, Si verò vel quia modici, aut nulli admodum fructus ſint exacti, vel ex debitorum inopia, vel quauis alia cauſa per ipſos deputatos arbitrandi, fructus prædicti non eſſent exigibiles, tunc fructus, redditus, prouentus, cenſus, & canones integros vnius anni ex dictis bonis recuperatis percipiendos, loco dictæ tertiæ partis plenarie, & integre dictæ Fabricæ aſsignamus, & applicari mandamus. Ita quod eiſdem Collegio, & pro tempore exiſtentibus deputatis Auditoribus, & Miniſtris prædictis liceat illos propria auctoritate recuperare, exigere, & leuare, illoſque locare, vendere, & alienare, ac in vſum & vtilitatem dictæ Fabricæ conuertere, ſedis apoſtolicæ vel ſuperiorum Eccleſiarum, Monaſteriorum, & beneficiorum eorundem, vel ordinarij aut cuiuſuis alterius licentia de ſuper minime requiſita.

Facultas collegij propria auctoritate capiendi, & alienandi quam partem.

Et vt facilius eccleſiæ integram proprietatem, & Fabrica fructus vt præmittitur, ſibi aſsignatos conſequi poſsit ſine litium curſu, eiſdem Collegio, & Deputatis concedimus & elargimur, vt quoties eis videbitur opportunum, per ſe ipſos tantum in cauſis prædictarum alienationum ſiue detentionem bonorum eccleſiaſticorum in quibus ius eccleſiarum, monaſteriorum, domorum, hoſpitalium, beneficiorum, & piorum locorum pręfatorum non adeo clarum exiſtit, vt de facili bona, & fructus pro Eccleſijs, Monaſterijs, domibus, beneficijs præfatis, & Fabrica vendicari poſsint, aut ius ipſum dubium ſit cum dictis detentoribus, poſſeſſoribus, & ſucceſſoribus vniuerſalibus, vel particularibus ſub beneplacito ſedis apoſtolicæ tranſigere, & componere de conſenſu Rectorum eorundem arbitrio poſsint, & valeant.

Componendi per ſeipſos.

Quodque aucta, & ſoluta parte in qua conuenerint, ſeu pro qua compoſuerint, occupatores, poſſeſſores, vel ſucceſſores prædictos abſoluere, & liberare, ita vt de cætero a nemine ſub prætextu quarumcunque conſtitutionum, canonum, legum extrauagantium, ac bullarum per anteceſſores noſtros prædictos, & per nos ſuper reſciſsione, & recuperatione bonorum, & fructuum eccleſiaſticorum editarum quomodolibet moleſtari, inquietari vel perturbari poſsint, & valeant, ſed facta ſolutione prædicta ſint, & eſſe intelligantur etiã liberati tam ab omni animæ periculo quam ab omnibus pœnis, & mulctis quas occaſione dictorum fructuũ indebite perceptorum incurriſſent, & contractus neceſſarios conficere, qui poſtquam celebrati fuerint idem robur obtineant, ac ſi à ſede apoſtolica confirmati fuiſſent, & ſuper præmiſsis omnibus, & ſingulis perpetuum ſilentium impoſitum ſit, & eſſe cẽſeatur. Diſtrictius inhibẽtes quibuſuis cuiuſcunque ſtatus, gradus, & conditionis exiſtentibus, & qua-

Liberati à Collegio nõ poſsint amplius moleſtari.

Inhibitione moleſtent vel impediant collegiũ in præmiſsis.

cunque

cumque auctoritate fungentibus in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub excommunicationis alijſque noſtro arbitrio moderandis, & imponendis pœnis, ne eoſdem Collegium, & Deputatos eorumque Auditores, & Miniſtros præfatos in præmiſsis moleſtare perturbare vel inquietare audeant, vel præſumant. Ac decernentes præſentes literas nullo vnquam tempore de ſubreptionis, vel obreptionis vitio, vel intentionis noſtræ, aut quopiam alio defectu notari impugnari aut inualidari, etiam ex eo capite, quod intereſſe habentes vocati non fuerint, aut ad iuris terminos reduci, minuſque in ius, vel controuerſiam vocari quouiſmodo poſſe, ſed ſemper validas, & efficaces exiſtere, ſuoſque plenarios effectus ſortiri, nec ſub quibuſuis ſimilium, vel diſsimilium gratiarum reuocationibus, limitationibus, & derogationibus comprehendi vllatenus poſſe, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt toties in priſtinum ſtatum etiam ſub quacunque data per ipſos eligenda reſtitutas eſſe, & cenſeri. Sicque per quoſcunque Iudices, & Commiſſarios etiam cauſarum Palatij Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere. Irritum quoque, & inane quicquid ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Et nihilominus venerabilibus fratribus noſtris Amerin. & Maceraten. ac Aquinaten. Epiſcopis Motu ſimili per apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorum per ſe, vel alium ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcunque, vbi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Collegij. Deputatorum, Auditorum, & miniſtrorum præfatorum fuerint requiſiti ſolenniter publicantes, ſibique in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſsiſtentes faciant præſentes literas, & in eis contenta quæcunque ab omnibus quos illa concernunt inuiolabiliter obſeruari. Non permittentes eos, vel eorum aliquem deſuper quomodolibet indebite moleſtari, Contradictores quoslibet, & rebelles per ſententias, cenſuras & pœnas eccleſiaſticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia appellatione poſt poſita compeſcendo, legitimiſque ſuper ijs habendis ſeruatis proceſsibus ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas etiam iteraris vicibus aggrauando. Inuocato etiam ad hoc ſi opus fuerit auxilio brachij ſecularis. Non obſtantibus felic. record. Bonifacij Papæ viij. præ deceſſoris noſtri de vna, & concilij generalis de duabus dietis, dum modo vltra tres dietas qui vigore præſentium ad iudicium nõ extrahatur,

Derogatio rijs obſtantiarum.

trahatur,ac alijs conſtitution. & ordin. apoſtolicis, ac quatenus opus ſit noſtris de non tollendo iure quæſito ac vnionibus committendis ad partes vocatis quorum intereſt, & exprimendo valore, necnon Lateranen. Concilij nouisſime celebrati vniones perpetuas niſi in caſibus a iure permisſis fieri prohibentis, & quibuſuis alijs apoſtolicis,necnon in prouincialibus, & ſynodalibus concilijs editis ſpecialibus,vel generalibus conſtitutionibus, & ordinationibus, ac quibuſuis etiam iuramento,confirmatione apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegijs quoque,indultis,& literis apoſtolicis ſub quibuſcunque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijſque efficacioribus,& in ſolitis clauſulis, irritantibuſque & alijs decretis in genere,vel in ſpecie etiam Motu, & ſcientia ſimilibus, ac alias quomodolibet etiam iteratis vicibus concesſis, approbatis,& innouatis. Quibus omnibus, etiam ſi de illis ac totis eorum tenoribus ſpecialis ſpecifica indiuidua, & expreſſa mentio habenda,aut aliqua alia exquiſita forma ſeruanda eſſet, tenores huiuſmodi,ac ſi de verbo ad verbum inſererentur præſentibus pro ſufficienter expresſis habentes,illis, alias in ſuo robore permanſuris, hac vicæ duntaxat ſpecialiter & expreſſe derogamus, cæteriſque cõtrarijs quibuſcunque,ſeu ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadem ſit ſede indultum quod interdici, ſuſpendi,vel excommunicari non poſsint per literas apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Per præſentes autem literas derogatum non eſſe nec intelligi volumus in parte, vel toto primis, & ſecundis cedulis Motu proprio confectis, & in fauorem dictæ Fabricæ ſuper bonis Eccleſiæ alienatis, niſi tantum quo ad dictos integros fructus, & facultatem percipiendi fructus vnius anni, vt præfertur. In omnibus vero alijs, & ſingulis in dictis cedulis & literis concesſis omnia ſtent, & eſſe intelligantur firma, & in ſuo robore valida, ac ſi præſentes a nobis non eſſent emanatæ. Inſuper quoque ſtatuimus, vt earundem præſentium tranſumptis manu Secretarij, & ſigillo dictæ Fabricæ ſubſcriptis, & munitis eadem prorſus fides adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ abſolutionis aſsignationis conceſsionis elargitionis inhibitionis decreti mandati derogationis voluntatis & ſtatuti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem *Tranſumptis.*

hoc

hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, acbeatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicæ Milleſimo Quingenteſimo Septuageſimo, Kal. Febr. Ponficatus Noſtri Anno Sexto.

Cæ. Glorierius.

Pro Reuerendiſs. D. Summat. N. Aragonia Præſidens.

C. Rouyr.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE